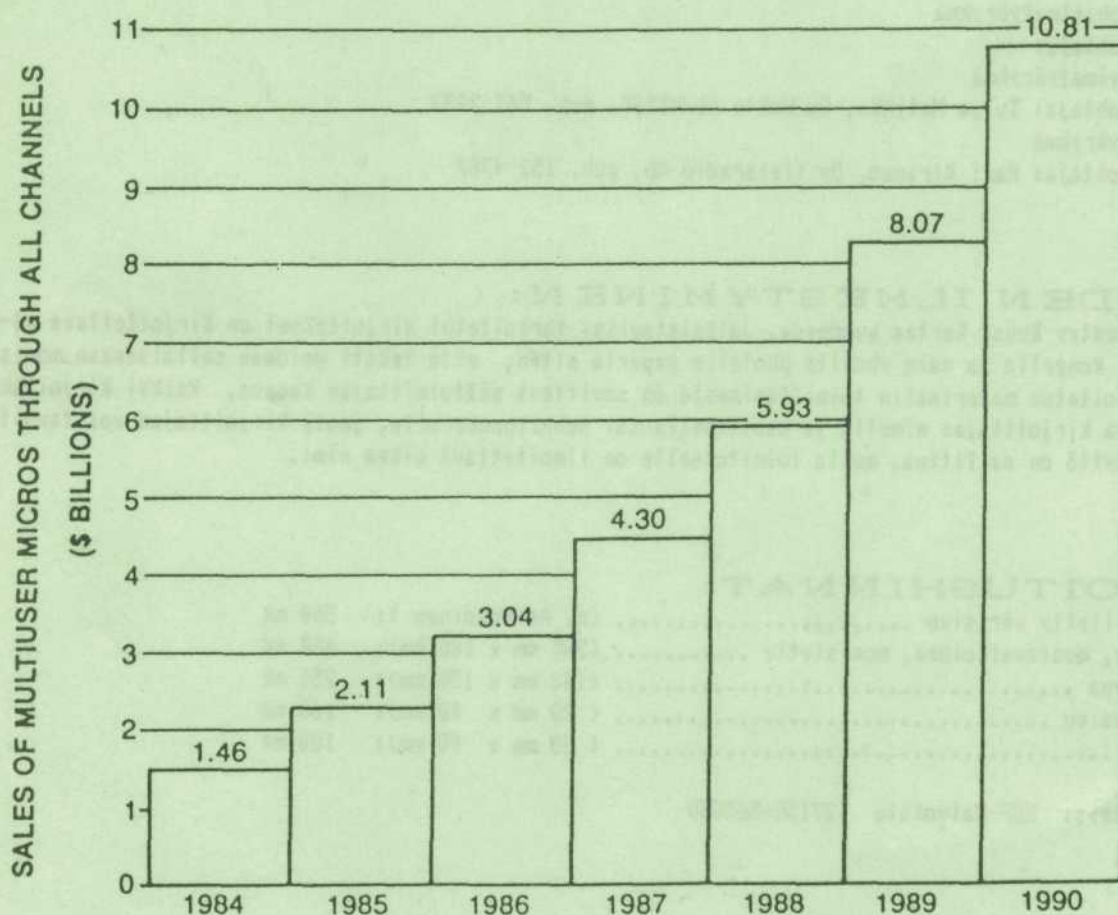

MULTIUSER MARKET STAYS ACTIVE

SOURCE: INTERNATIONAL DATA CORP.

Päätoimittaja: Kari Kiravuo Puh. (t) 152 4787
Toimittaja: Tuija Matikka Puh. (t) 567 2433

PC-KÄYTTÄJÄT r.y.
PL 494, 00101 HELSINKI

PC-KÄYTTÄJÄT r.y.

Puheenjohtaja: Sakari Ikonen Puh. 53061
 Varapuheenjohtaja: Kari Kiravuo Puh. 152 4787
 Sihteeri: Pekka Lahti Puh. 452 1155
 Taloudenhoitaja: Martti Pitkänen Puh. 803 7277

TYÖRYHMÄT:**Info-työryhmä**

Puheenjohtaja: Paula Miinalainen, PM-Data Oy, puh. 494 885

Käyttäjärjestelmät, kielet ja tietokannat-työryhmä

Puheenjohtaja: Martti Laiho, Oy Porasto Ab, puh. 722 711

Integroitityöryhmä

Puheenjohtaja: Martti Pitkänen, APL-comp Ky, puh 803 7277

Työvälineohjelmatyöryhmä

Puheenjohtaja:

Opetusohjelmatyöryhmä

Puheenjohtaja: Tuija Matikka, Oy Nokia Ab/NITEC, puh. 567 2433

Tiedotustyöryhmä

Puheenjohtaja: Kari Kiravuo, Oy Yleisradio Ab, puh. 152 4787

LEHDEN ILMESTYMINEN:

Lehti ilmestyy kuusi kertaa vuodessa. Julkaistaviksi tarkoitettut kirjoitukset on kirjoitettava a4-kokoiselle paperille koneella ja vain yhdelle puolelle paperia siten, että teksti voidaan sellaisenaan monistaa. Lehden tarkoitettun materiaalin toimittamisesta on sovittava päätoimittajan kanssa. Kaikki kirjoitukset on varustettava kirjoittajan nimellä ja osoitteella tai puhelinnumerolla, josta kirjoittajan voi tavoittaa. Nimi-merkin käyttö on sallittua, mutta toimitukselle on ilmoitettava oikea nimi.

ILMOITUSHINNAT:

Mukaan liitetty värisivu	(n. A4-kokoinen):	500 mk
Koko sivu, mustavalkoinen, monistettu	(280 mm x 180 mm):	400 mk
Puoli sivua	(140 mm x 180 mm):	250 mk
Neljännessivu	(70 mm x 90 mm):	160 mk
1/8 sivu	(35 mm x 90 mm):	100 mk

Pankkiyhteys: KOP-Kaivokatu 127150-565860

JÄSENMAKSUT VUODEKSI 1985:

Perusjäsen	100 mk	(Tietotekniikan liitto
Kakkosjäsen	50 mk	hoitaa jäsenmaksuperinnän)
Opiskelijajäsen	50 mk	

Perusjäsenenä maksamasi summa menee sen Tietotekniikan liiton jäsenyhdistyksen hyväksi, jonka jäsenenä haluat ensisijaisesti olla. Tämän jäsenyytesi perusteella lasketaan yhdistyksesi liittokokousedustus. Henkilö voi kuulua useaan liiton jäsenyhdistykseen, mutta vain yhteen perusjäsenenä. Muihin jäsenyhdistyksiin hän maksaa 'kakkosjäsenen' maksun. Tätä jäsenyyttä ei huomioida liittokokousedustusta laskettaessa.

Liiton jäsenetuihin kuuluu Tietotekniikka-lehti, ATK-vuosikirja sekä muita jäsenpalveluja. Jäseneksi liittymislomakkeita saa yhdistyksen sihteeriltä sekä Tietotekniikan liitosta, Mikonkatu 19 A, puh. 170 230.

Muista PC-käyttäjien yhdistyskoodi 19.

SE OLI KLIFFAA,

aika ennen tietokoneita, nääs. Viiskytluvulla flai-dattiin Kaivarissa kaiket illat paitsi milloin skulattiin skrubua tai käytiin pätkiksessä tai metskattiin skitareita. Joskus välillä käytiin hi-massa skruudaamassakin. Fillarilla skujattiin hel-posti stadi laidasta laitaan ja fiudeja oli vähän. Koko ajan brassattiin jotakin ja talvisin mentiin usein Sepikselle, Johikselle tai Väiskille skrin-naamaan.

Nyt on toisin. Printti-lehden elektronisessa posti-laatikossa on kokous, jossa jokainen halukas laati-kolla kävijä saa esitellä itsensä ja kertoa puuhis-taan. Olen lueskellut seitsemisenkymmentä tällaista esittelyä. Tietysti otos on hieman vinosti suuntau-tunut, koska kaikki ovat mikroharrastajia tai -am-mattilaisia.

Kovin usein näyttävät muut harrastukset jääneen sikseen nuoren tultua ATK-uskoon. Ja kyllähän jo-kainen alalla mellastellut tietää omasta kokemuk-sesta, kuinka mikron kanssa kuluu aikaa. (Pelihul-lut ja muut sairaut erikseen.)

Siinä ajassa minkä laskutaulukon latautuminen ko-neeseen kestää, voisi pienen työn tehdä jo parikin kertaa käsin. Kun homma on kuitenkin kiva tehdä mikrolla, tulee tehtävää samalla laajennetuksi sen verran, että laskukaavoista saadaan yleispätevät, tekosyynä se, että niitä ehkä voisi käyttää myöhem-minkin. Sitten tehdään muutama makro ja valikkokin on hyvä olemassa.

Näin kuluu sujuvasti yksi ilta muutaman minuutin tehtävän kanssa. Onhan tietysti mukava ajatella että tästä oppii jotakin, josta voi myöhemmin olla hyötyä. Ja niinhän aloitteleva oppiikin. Mutta tä-hän tulee kokeneempikin sortuneeksi ajoittain. Vai eikö ilmiö tunnukaan tutulta. Ellei, niin hyvä on.

Työ- ja kotisovelluksia puuhatessakin pitäisi miet-tiä, mitä mikrolla kannattaa tehdä ja mitä ei. Kun sama työ toistuu riittävän usein, on mikron käyttö paikallaan. Mutta muitakin harrastuksia on säily-tettävä mikron rinnalla, muuten saattaa tulla eteen pakkoloma lataamalla.

Kari Kiravuo

=====				
SISÄLTÖ:	Kansi	1	Elämän langat	6
	Yhdistys ja lehti	2	Kirja-arvostelu	8
	Pääkirjoitus ja sisältö ...	3	Erittäin opettavaista	10
	Saksittua	4	Mikrokilpailu	12
	Jäsensivu, tapahtumia	5	Laskutaulukot, osa II	14
=====				

KANSI: Vaikka lähiverkkosuunnittelu kukoistaa ja siltä odotetaan paljon, uskovat asiantuntijat myös monen käyttäjän mikrotietokoneisiin. Näiden kahden median ajatellaan tukevan toisiaan ja jälkimmäisten kuvitellaan sopivan hyvin 'osastokoneiksi'.

=====

HUHUT IBM PC II:N YMPÄRILLÄ TIIIVISTYVÄT

IBM:n arvellaan julkistavan PC II:n lähiaikoina - erään tiedon mukaan sen piti tapahtua jo ennen syyskuun loppua - ja laitteen ominaisuuksista ollaan tietävänä yhtä ja toista.

Laitteen sanotaan käyttävän 32-bittistä prosessoria, ei siis Intelin 8088-piiriperhettä, ja tämä uusi luomus sitoisi käyttäjät tiiviimmin IBM:n omaan käyttöjärjestelmään ja ohjelmistoon.

Vehkeeseen kuuluisi sisäänrakennettu 40 MB kovalevyasema ja siinä käytettäisiin IBM:n Logic Unit 6.2 Systems Network Architecture-protokollaa, jonka ansiosta laitteet pystyisivät keskustelemaan suoraan keskenään. PC II:n sanotaan myös olevan hyvin tietoliikenne-orientoitunut ja se muodostaisi mitä luultavimmin perustan kauan odotetulle IBM:n paikallisverkolle.

(Mini-Micro Systems, elokuu 1985)

* * *

Plus Development Corporation-niminen firma mainostaa Datamation-lehden syyskuun 1. päivän numerossa HARDCARD-korttia, joka on periaatteessa aivan tavallinen IBM PC:n (PC tai XT), Compaqin (portable tai Plus) tai Olivetin (AT&T PC6300) lisäkortti.

Erikoista on, että kortti sisältää pystyasentoon sijoitetun n. 3,5" kokoisen 10 MB Winchesteraseman. Ilmoituksessa keuhutaan, että tätä korttia kehittämässä on ollut mukana samoja ihmisiä, jotka ovat olleet jo tekemässä 8" ja 5 1/4" Winchesteriteitä.

Jos vehje todella toimii ja on kohtuuhintainen, on siinä helppo keino muuttaa tavallinen kone kovalevykoneeksi menettämättä kumpaakaan floppyasemaa. Valmistaja mainostaa, että koska laite on erittäin luotettava, annetaan sille tavanomaisen kolmen kuukauden takuun sijasta yhden vuoden takuu.

Hiukan askarruttaa mitä tapahtuu, jos joku liikuttaa PC:tä levyn ollessa käynnissä. Mutta ehkä asia on jo tutkittu ja levyn vaurioitumisvaara estetty.

* * *

USA:n puolustusministeriö on perustanut Bulletin Boardin, josta vientilisenssien hakijat voivat tiedustella sellaisten lisenssianomustensa etenemisvaihetta byrokraatian poluilla, jotka on osoitettu kauppaministeriöstä puolustusministeriöön lausunnolle. Järjestelmälle on annettu nimi ELISA (Export License Status Advisor).

(Mini-Micro Systems, elokuu 1985)

* * *

BYTE-lehti täytti 10 vuotta. Syyskuun numerossa etsittiin myös alkuaikojen mikropioneereja, jotka voisivat lahjoittaa Bostonin tietokoneuseolle vanhoja laitteitaan.

Museota kiinnostavat erityisesti hyvin vanhat eli ennen vuotta 1980 käyttöön otetut mikrot, käyttöjärjestelmät, kielet, sovellusohjelmat ja omatekoiset laitteet.

* * *

BYTEN sisältö on muuttunut aika lailla neljässäkin vuodessa. Edelleen se on kuitenkin paras hakemisto sille, joka tarvitsee lisälaitteita tai ohjelmia. On vain otettava huomioon, että näitä ohjelmia ei ole sovitettu skandimerkeille. Syyskuun BYTEssä on muuten 7-sivuinen mikroprosessorien kehityshistoria, joka saattaa kiinnostaa vuosilukuja ja muuta faktatietoa tarvitsevia. Intelin 4004 valmistui vuonna 1970, ja siitähän se alkoi. Vielä tänäkin päivänä tiedän Suomessa käytössä olevan 4004:n. 8008 tuli markkinoille 1972 ja 8080 vuonna 1974. Ensimmäisen 16-bittisen teki National Semiconductor vuonna 1972, mutta se ei tullut käyttöön. Intelin 8086 tuli markkinoille vuonna 1978. (KAK)

JÄSENTILAISUUS

Ensimmäinen keväällä luvatuista PC-ohjelmien esittelytilaisuuksista pidetään t i i s t a i n a 29.10.1985 klo 16.30 Yleisradion uudessa tv-lähetyskeskuk- sessa. Sisäänkäynti taloon aivan linkkitornin juurelta, puhelinluettelon kart- tasivu 25, ruutu 7751, sanan 'Länsi-Pasila' P-kirjaimen kohdalla. (Torni ja talo puuttuvat vielä kartasta.) Aiheena Lotus 1-2-3.

*

Sitä seuraava tilaisuus on ilmeisesti tiistaina 19.11.85. Asia vahvistetaan ja paikka ilmoitetaan yllä mainitussa ensimmäisessä tilaisuudessa. Sen saa myös selville yhdistyksen toimihenkilöiltä (ks. PC-KÄYTTÄJÄN sivu 2) 29.10. jälkeen.

Kolmas tilaisuus pidettäneen tiistaina 10.12.85. Tästäkin ilmoitetaan myöhemmin lisää, kunhan paikka ja käytettävissä oleva laitteisto varmistuvat.

* * *

Postilaatikkoasia

on lähtenyt käyntiin. Viitisentoista yhdistyksen jäsentä on jo hankkinut käyt- täjätunnuksen ja aktiivisuutta riittää.

Järjestelmä toimii siten, että uusi liittynyt tilaa PRINTTI-lehden ja ilmoittaa tilatessaan haluavansa myös VAXIn käyttäjätunnuksen. PRINTTI-lehti on ottanut käyttöön uuden systeemin: Lehden tilaushinnan 59 mk lisäksi uudet liittynyt joutuvat heti alusta maksamaan myös postilaatikon käytöstä kuukausimaksun 19 mk/kk. Sama kohtalo kolhii aikanaan jo nyt jäsenenä olevia.

Kun liittynyt sitten on saanut PRINTIN toimitukselta käyttäjätunnuksen ja oh- jeet, hän ilmoittautuu PC-KÄYTTÄJÄT ry:n hallituksen nimeämälle yhdysmiehelle Raimo Jängälle, puh töihin 174 772. Jänkä järjestää tälle liittynytälle pääsyn PC-KÄYTTÄJÄT ry:n suljettuun kokoukseen (lue: keskustelukerhoon).

PC-KÄYTTÄJÄT ry:llä on nyt toiminnassa oma suljettu kokouksensa, johon muilla ei ole asiaa. Tässä kokouksessa ilmoitetaan yhdistyksemme tulevista tapahtumis- ta ja siellä on mahdollisuus keskustella meitä kiinnostavista kysymyksistä.

*

PRINTIN hinnoittelu saattaa aluksi tuntua kalliinpuoleiselta. Tämä hinta on sittenkin vielä kohtuullinen mikron muihin käyttökuluihin ja modeemin hintaan verrattuna. Eihän voida vaatia, että yksityinen lehtiyhtiö tarjoaisi palvelua ilmaiseksi. Sellainen yhtiö ei kauan pysyisi pystyssä.

Ainakin vuoden verran kannattaa olla mukana. Sen aikana aloittelijakin ehtii hyvin oppia menettelytavat. Ellei häntä enää sen jälkeen kiinnosta tämä boxi, on aina mahdollista lopettaa lehden tilaaminen ja asia on sillä siisti. Näin saadulla kokemuksella voi jatkaa yhteyksiä muihin piireihin.

*

Yhteydenpitoon tarvitaan myös modeemi ja sopiva ohjelma. Voit käyttää joko 300 tai 1200 baudin modeemia. Sellaisen voit vuokrata HPY:ltä tai PTH:lta (postil- ta) melko kohtuulliseen hintaan. Liikenneohjelmaksi käy mm. Kermit-ohjelma jolla mikrosi pitää yhteyttä modeemiin ja sitä kautta VAXIin. Jänkä neuvoo sinut alkuun. Kun pääset sisään VAXIin, auttaa HELP-tiedosto sinua kyllä eteen- päin.

* * *

Työryhmien toiminnasta saat lisätietoja soittamalla sivulla 2 mainituille ryhmien puheenjohtajille tai jättämällä kyselyn PRINTTI-lehden tietokoneeseen VAXIin PC-KÄYTTÄJÄT ry:n suljettuun kokoukseen.

ELÄMÄN LANGAT

Elisabeth Lukas tutki yli 1000 ihmisen henkisen hyvinvoinnin. Tulokset olivat yllättäviä. Kurjat elinolosuhteet, vaikea lapsuus tai raskaatkaan menetykset eivät näyttäneet olevan henkisen pahoinvoinnin syynä. Jakavana tekijänä oli se, tunsiko ihminen, että juuri hänen elämällään on jokin ainutlaatuinen tarkoitus vai oliko elämä päämäärätöntä ajelehtimista.

Voimiensa äärimmilleen ponnistamisella on huono kaiku ihmisten mielissä. Ankarat luonnonolot, sairaudet ja sodat ovat pakottaneet ihmisen venymään yhä uudelleen sietokykynsä äärirajoille. Yrittämisestä ja kamppailusta on tullut kirosana. Ainaiseen olemassaolon taisteluun tuskastuneet sukupolvet ovat tehneet kaikkensa, jotta he tai edes heidän jälkeläisensä voisivat viettää mahdollisimman huoletonta ja yltäkylläistä elämää.

Mukavaa tahtia kohonnut bruttokansantuote ei ole avannut portteja kauan kaivattuun onnelaan, pikemminkin päinvastoin. Yhä useammat ovat alkaneet elämisen helpottumisen myötä kärsiä epämääräisestä masennuksesta sekä turhuuden ja tyhjiyden tunteen aiheuttamasta epätoivosta. Logoterapian kehittäjä Viktor Frankl nimitää tätä kulovalkean nopeudella etenevää "kansantautia" noogeeniseksi neuroosiksi. Ennen tästä riesasta näyttivät kärsivän vain vanhenevat elintasarouvat.

Vaikka elämänhalun puuttuminen voi aluksi näyttää mitättömältä pulmalta "todellisten" katastrofien aiheuttaman hädän rinnalla, se on itseasiassa hengenvaarallinen tila. Vaistomaisesti ihminen pyrkii hankkimaan elämäänsä mielekkyyttä; joskus keinolla millä hyvänsä. Esimerkiksi monien nuorten arvellaan käyttävän kovia huumeita, koska se antaa heille selkeän ja konkreettisen elämänsisällön. Viranomaisten jallitus, rahan hankkiminen rikoksella ja seuraavan "matkan" suunnittelu antavat jatkuvaa, kaikki voimavarat nielevää tekemistä, mikä puolestaan auttaa pakenemaan ahdistavia ajatuksia ja kaoottiseksi koettua maailmaa.

ELÄMÄSSÄ PITÄÄ OLLA TSEMPPIÄ

Voidakseen hyvin ihminen siis tarvitsee ainakin yhden riittävän arvokkaan asian, jonka vuoksi ponnistella ja tehdä uhrauksia. Monelle työ on juuri se tyydytystä tuova elementti, jonka ympärille kaikki muu elämänmeno suhteutuu. Toisille lapset ovat kaikki kaikessa, jolloin elämänrytmi määräytyy näiden pikku-enkeleiden tarpeiden sanelemana. Erilaiset urheilumuodot tarjoavat monelle tervetulleen areenan oman suorituskykynsä äärirajojen tutkailemiseen. Henkisemmät ihmiset omistautuvat koko sielullaan uskonnolliseen kilvoitteluun tai totuuden kirjastamiseen tieteellisin keinoin. Jotkut taas löytävät taiteen ja politiikan ympäriltä mielekkään elämänsisällön.

Kaikkien kohdalla lähimpänä häämöttävä tavoite pitää yllä piristävää odotusta - tilanteen kehittymistä seurataan henkeä pidätellen. Tavoitetasoa nostetaan välittömästi, kun edellinen etappi on saavutettu. Henkinen tasapaino ja tyytyväisyys on itsestäänselvyys niin kauan kuin edistymistä tapahtuu.

EI KAIKKEA YHDEN KORTIN VARAAN

Elämällä on kuitenkin tapana generoida enemmän tai vähemmän satunnaisia yllätyksiä, jotka voivat hetkessä muuttaa koko elämän: ennen pitkää työn sankari "pääsee" eläkkeelle, lapsille omistautunut äiti huomaa jälkikasvun lähteneen maailmalle, himourheilija saa kohtalokkaan polvivamman, uskovainen menettää uskonsa, poliitikon edustama puolue joutuu skandaaliin. Jos elämä on vain yhden langan varassa ja tuo lanka katkeaa, edessä ammottaa epätoivon kuilu.

Yksinomaan työhönsä uppoutuneen ATK - ammattilaisen kannattaisi silloin tällöin vakavasti pohtia, mitä hän tekisi, jos ura yhtäkkiä katkeaisi sairauden tai jonkin muun ylivoimaisen syyn vuoksi. Esimerkiksi Ronald Reagan saattaa syystä tai toisesta päättää, että Suomi kuuluu tästä lähtien niihin maihin, joihin ei sotilaallisista syistä viedä tietotekniikkaa. Reaganille ja sikäläiselle teollisuudelle päätös on pikkujuttu, mutta monelle ATK -ammattilaiselle se voi merkitä täydellistä umpikujaa.

Jos hankittu taitopohja on kyllin laaja, uran katkeaminen aiheuttaa aluksi ilkeältä tuntuvan putoamisen kohti epätoivoa, mutta melko pian riiputaan jo uuden kiinnostuksen varassa. On tärkeää tajuta, että toimivaa varaköyhtä ei tarvitse pitää välttämättä "kireällä" eli sen ylläpito ei välttämättä vaadi kovin paljoa aikaa. Pelkkä tietoisuus sen olemassaolosta mahdollistaa työhön keskittymisen turvallisin mielin.

PELASTAVA TURVAVERKKO

Lukasin tukimuksen mukaan kaikkein vahvimilla ovat ne, joilla on useita vankkoja kiinnostuksia elämään; monipuolinen ammattitaito, kiinteät ja rikkaat ihmissuhteet, antoisa harrastus jne. Kun muutoksia ja kriisejä sattuu yhdellä elämän alueella, muut kiinnostukset pitävät kokonaistilanteen niin vakaana, että voimia riittää suurelta osin vaikeuden voittamiseen tai jopa tilanteen eduksikäntämiseen.

Suurimmassa vaaravyöhykkeessä ihminen on silloin, kun useat elämänlangat katkeavat samanaikaisesti. Tilastojen mukaan sairastumiset ajoittuvat usein suurten, eri suunnilta tulevien elämänmuutosten (läheisen kuolema, eläkkeelle jääminen, työpäivän vaihdos, naimisiinmeno, opiskelun lopettaminen jne) yhteyteen. On äärimmäisen tärkeää, että elämänlankojen joukossa olisi ainakin yksi ulkoisista tekijöistä riippumaton ankkuri, joka kestää kaikissa olosuhteissa. Esimerkiksi viime maailmansodan keskitysleireissä ihmiset menettivät miltei kaiken ulkoisen. Näistä kauhuista selvisivät yksinomaan ne, jotka tunsivat vahvasti, että heillä on jokin elämäntehtävä, joka piti ehdottomasti suorittaa.

Aiheesta enemmän:

Lukas Elisabeth: Sinunkin elämälläsi on tarkoitus KY 1984

Frankl Viktor: Ihmisyden rajalla

Sakari Ikonen

MS-DOS ja PC-DOS KÄYTTÄJÄN OPAS

Amersoft on julkaissut uuden suomenkielisen MS-DOS ja PC-DOS käyttäjän oppaan. Tekijöinä ovat Timo Jokinen ja Risto Linturi.

Takakannen esitteen mukaan teos on tarkoitettu lähes kaikille maksukykyisille eli perusteokseksi ja perehdyttäjäksi ohjelmistoyrityksille, opetusmateriaaliksi oppilaitoksille, hakuteokseksi konsulteille ja perusoppaaksi kaikille juuri koneen hankkineille.

Tekijät ovat samaisen esitteen mukaan alan johtavia konsultteja. Kirja on erityisesti tehty Suomen olosuhteisiin, joka monipuolisuutensa takia toimii myös jatko-oppaana ja hakuteoksena.

Ja samanlaista liirumlaarumia on koko muukin osa kirjasta.

Kirja käsittelee komentotulkin, varusohjelmat ja ohjelmoinnin apuvälineet, käyttöjärjestelmän ja ohjelmien vuorovaikutuksen sekä MS-DOS:n sovellusohjelmat omina kokonaisuuksinaan. Lopuksi on vielä omistettu kappale MS-DOS:n ja Microsoftin yleiselle kuvailulle.

Jaottelu tuntuu aluksi selkeältä. Ongelmana on, ettei sisältö vastaa otsikkojen tavoitteita.

Alussa on käsitelmääritysten jälkeen kuvaukset MS-DOS:n keskeisimmistä toiminnoista ja komennoista. Ote on tässä hyvä ja selkeä. Valitettavasti tämä ilo on lyhytaikainen, sillä vaikeammassa komennoissa lukija saa vaikutelman, ettei tekijä oikein tiedä mihin moisia tarvitaan. Esimerkit ovat ylimalkaisia ja käytännölle vieraita.

Erillisenä kohtana on käsitelty "hyödyllisiä komentojonoja". Tämä on hämmästyttävä, tosin kirjan yleisluonteeseen sopiva. Pikkunäppäriä vinkkejä on lueteltu ja nämä ovat sinänsä mukavia. Jakson otsikon perusteella olisi kuitenkin odottanut tekijöiltä syvällisempää mietintää.

Kirjan alun komentoesitykset jäävät osin epämääräisiksi ellei älyä samalla selailulla liitteenä olevaa komento-luetteloa. Esimerkiksi PROMPT ja sen mahdollisuudet ovat pelkkä huitaisu.

Käsittämätön huitaisu on myös hakemistojen käsittely. Tekijät ohittavat hakemistorakenteen lyhyellä mainin-

nalla. Edes kaaviokuvaa ei löydy.

Tekstin epäselvyys ja kielellinen snobbailu ovat oma kauheutensa. Kappaleiden asiasisällön vastainen jako olisi vielä lähes anteeksi annettavaa. Mutta kun tekstin muoto on lisäksi merkillinen.

Vai mitä saa irti otsikon "Käyttöjärjestelmän ohjaustiedot" alta kohdasta FILES =16: "Määrittely rajaa tiedostokahvojen maksimilukumäärän". Jaa, että mikä on tiedostokahva? Sehän selviää heti seuraavasta virkkeestä: "Tiedostokahvat ovat käyttöjärjestelmän ylläpitämiä otsikkolohkoja, joita uudet tiedostokomennot käyttävät hyväkseen". Tuliko selväksi! Ai, että mikä on otsikkolohko?

Heti perään kerrotaan vielä FCB-määrittelystä, joskaan lukijalle ei selviä mikä se FCB on. Atk-ammattilaisen sen vielä voisi arvata, mutta eikös tämä ole perusteos.

Jaksossa "Yleisohjelmat" löytyy todellinen kukkanen. Jos joku ei vielä tiedä mikä on kortisto-ohjelma, se selviää lyhyesti: "Kortistokäsittelyyn voidaan parhaimmillaan palauttaa lähes kaikki hallinnollisen tietojenkäsittelyn ongelmat laskutuksesta henkilöstöhallintoon". Parhaimmillaan juuri näin!

Kirjan ainoa selkeä ja aidosti ansiokas kohta on liite 1. Tämä on MS-DOS:n komentojen luettelo ja kuvaus. Joka tosin löytyy samanlaisena laitetoimittajien käsikirjoista.

Kokonaisvaikutelma kirjasta on, että pojat ovat kii-reessä tekemässä helppoa rahaa ennen kuin muut ehtivät suomenkielisille MS-DOS-teoksien markkinoille. Hyvä englanninkielinen vastaava kirja on varmasti parempi sijoitus kuin tämä merkillisyys.

* * *

K.Kiravuo:

Saksanmatkallani ostelin muutamia tietokonelehtiä. Ihan käyttökelpoisia ovat mm. 'PC-WELT' ja 'Software Test-Jahrbuch -85'.

Edellinen esittelee/testaa laitteita ja ohjelmia, kertoo uutuuksista jne. Sivuja on 130 ja sisältö tuntuu onnistuneesti tasapainoilevan toisaalta softiksen ja hardiksen, toisaalta käyttäjätiedon ja insinööritiedon välillä.

Lehti testaa mm. Siemens PC-D:n, MS-DOS-mikron, joka on vain sen verran IBM-yhteensopiva, että osaa lukea tuotetun datan mutta ei ohjelmia. Toinen testauksen kohde on Kaypro 286i, joka todetaan erittäin AT-yhteensopivaksi, mutta jonka puutteiksi mainitaan englanninkielinen käsikirja ja yleensä puutteellinen käyttöopas.

Myöskin testataan Riteman- ja Honeywell-printterit. Softispuolella testataan Turbo-Pascaliala ja verrataan sitä muutamiin muihin Pascaleihin. Lisäksi on yksityiskohtainen luettelo PC-verkoista, moniosainen artikkeli Fortranista jne.

(jatkuu sivun 11 alaosassa...)

ERITTÄIN OPETTAVAISTA!

Loman jälkeen on taas kiva olla töissä, vaikka alku näyttikin pahalta. Heti maanantaiaamuna pomo marssi työpöytäni viereen innosta puhkuen; joku kaveri oli saanut hänet uskomaan, että hänen kannattaisi opetella taulukkolaskentaa. Nyt hän vaati minua opettajaksi. Mietin kuumeisesti, mitä tehdä. Aikaa voittaakseni pyysin häntä odottamaan kaksi päivää, jotta "kiireellisimmät työt saadaan järjestykseen".

Onneksi pomo on viimeisen päälle pihi mies. Yleensä en ole kiitellyt tätä luonteenpiirrettä, koska välttämättömimpienkin laitehankintojen läpivieminen on ollut kiven alla. Mutta nyt olin erittäin tyytyväinen, että hän päätti tinkiä kurssimak-suissa ja kääntyi luottamuksella minun puoleeni. Minulle on kokemuksen myötä kehittynyt selkeä kuva siitä, mitä kelpo pomon tulee tietää mikroista ja mitä ei. Niinpä käytin kaksi työntäyteistä päivää opetuksen valmisteluun.

Päätin opettaa hänelle Lotus 1-2-3:n, koska siinä on enemmän vaihtoehtoja ja hienouksia. Muisti oli päässyt vähän rapisemaan, koska itse käytän Multiplania. Kävin siis läpi kaikki mahdolliset yksityiskohdat, erikoissovellukset ja teinpä muutamman esimerkin, jotka hyvin kauniilla tavalla demonstroivat korkeamman matematiikan teoreettisia erityiskysymyksiä. Teoria ja käytäntö ovat tunnetusti laadukkaan opetuksen kulmakivi. Lopulta olin saanut Lotuksen käskyt juurrutetuksi "aivojeni RAM-muistiin" niin hyvin, että osasin kaiken ulkoa. Oli aika lähteä noutamaan oppilasta.

Matkalla mikron luo kerroin, kuinka ilahtunut olinkaan hänen edistyksellisestä päätöksestään. Nauroin huolettomasti, kun hän ääni epävarmuudesta värähtäen tiedusteli, onko Lotuksen oppiminen vaikeaa. Rauhoitin häntä vakuuttamalla, että normaaliälyinen ihminen oppii sekä mikron käytön että Lotuksen perusteellisesti muutamassa tunnissa. Tarkoitin tietysti, että jossain NITECin viimeisen päälle viritetyillä kursseilla sen voi oppia muutamassa päivässä, mutta miten satuinkaan sekoittamaan päivät tunteihin. Viimeisetkin epäilyksen ripaukset poistuivat kun kerroin, miten videoajan lapset oppivat mikroilun ilman ohjekirjoja ja opastusta, puhtaasti luonnon menetelmällä. En tietenkään tahtonut masentaa häntä kertomalla, että tämä "luonnon menetelmä" sisältää tuhansia tunteja "yritys ja erehdys" -tyyppistä harjoittelua.

Täynnä kutkuttavaa odotusta istutin hänet mikron ääreen ja aloitin opetuksen aidolla "bittinikkari" -menetelmällä, joka perinteisesti käynnistyy termien pikaesittelyllä. Pian alkoi näyttää siltä, että hän koki komplisoiduksi koherentin struktuurin abstrahoinnin annetusta spesifistä formulaatioblokista. Kenties koko kognitiivinen kapasiteetti hupeni termien denotaatiivisten ja konnotatiivisten funktioiden identifiointiin. Kun sanoma ei näyttänyt menevän perille, toistin käsite-esittelyni, tosin tällä kertaa oppilaan hitauden johdosta kärsimättömästi tuhahdellen. Toisto oli kuitenkin ilmeisen tehokas, sillä pomo ei, tavoistaan poiketen, kaivannut lisäselvityksiä.

Nyt voitiinkin siirtyä käytännön harjoitteluun. Näytin hänelle hetkeäkään tuhlaamatta esimerkkini ja ohjelman toimintaperiaatteet äsken esiteltyjä termejä runsaasti viljellen. Mahdollisimman kattavan kuvan antamiseksi selitin vielä jokaisen mieleen tulleen yksityiskohdan ja poikkeuksen. Demonstraation jälkeen katkaisin mikrosta virran ja yllytin häntä yrittämään omin päin. Tehokkaana työntekijänä päätin toteuttaa firman sisäistä mikrokoulutustavoitettani kutsumalla pari toimiston tyttöä mikron käyttöä opiskelemaan; ohjelman helppous tulisi todistettua heille vain siinä tapauksessa, että pomokin sen oppii. Nyt heillä olisi mahdollisuus varmistua asiasta omin silmin, pomon olan yli kurkkimalla.

Kun noin puolen tunnin kuluttua pistäydyin katsomassa opiskelun etenemistä, pomo oli mielestään oppinut tarpeeksi. Hän poistui huoneesta hartaan hiljaisena. Opiskelu näytti ottaneen koville. Eikä mikroilu mitään lastenleikkiä olekaan. Kuvaruudulla komeilivat työn tulokset A> sekä jotain omaperäistä.

Tässä sen näkee, että taitavasti toteutetussa koulutuksessa opitaan juuri se, mitä on suunniteltukin: nykyään pomo pitää minua poikkeuksellisenä nerona eikä hänen päähänsä pälkähä puuttua asioihini. Sain roiman palkankorotuksenkin, tosin sillä ehdolla, että pidän kaikki mikrokoulutusprojektiimme liittyvät asiat ehdottoman salaisina. Samalla koko yrityksen kattava mikrokoulutushanke hautautui vähintään muutamaksi vuodeksi.

Sinänsä sääli, että koko yritys kärsii korvaamattomuuteni varmistamisesta. Koulutuksen jumiutumisen saattaa välillisesti heijastua koko yrityksen tuottavuuteen ja kilpailukykyyn. Mene ja tiedä. Toisaalta minun asiani ei ole ottaa siitä päänsärkyä, sillä enhän minä omista ensimmäistäkään osaketta. Jos vaikeuksia ilmenee, voi hyvissä ajoin siirtyä toiseen firmaan. Mikrotaitoisilla ihmisillä kun on aina kysyntää...

* * *

(... jatkoa sivulta 9)

Toinen mainitsemani lehti, 'Software Test-Jahrbuch -85' on nimenomaan ja pelkästään softistestejä julkaiseva 100-sivuinen lehti. Tämä on lehden - tai voisiko sitä sanoa 'vuosikirjaksi' - historian ensimmäinen numero.

Lehdessä on kolmisenkymmentä varsinaista PC-ohjelmien testiä ja joukko muita artikkeleita joissa käsitellään kotikoneiden ohjelmia. Varsinaisiin PC-ohjelmiin sisältyvät mm. Sidekick, Wordstar, Word Perfect, Multiplan, Lotus, Symphonie, Framework, dBase II ja III sekä K-mies.

Lehti tutkii ohjelmia nimenomaan käyttäjän kannalta ja mm. käyttöohjeiden sekä mahdollisen HELP-tiedoston käyttökelpoisuus arvioidaan.

Sitä paitsi lehdessä on muita hyviä ohjeita tyyliin 'Valitse ensin ohjelma, joka toteuttaa tarpeesi ja osta vasta sitten kone jossa ohjelma pyörii.'

Sakari Ikonen

TIETOTEKNIKKAKILPAILU

Lukioille ja peruskoulujen yläasteille järjestetään tietotekniikkakilpailu talven aikana. Varsinainen kilpailuaika on marras-, joulu- ja tammikuu.

Kisa jakautuu kahteen osaan. Ensin kussakin mukaan tulevassa koulussa matematiikan opettaja jakaa oppilaille kilpailutehtävät. Opettaja arvostelee palaute-ut vastaukset ja lähettää kaksi parasta Helsinkiin jatkoarviointia varten. Näistä valitaan toukokuussa pidettävään loppukilpailuun lukioista 10 ja yläasteilta 10 parasta oppilasta.

Aiemmat vastaavat kilpailut ovat olleet puhtaasti ohjelmointitehtäviä. Tällä kerralla tavoitteet ovat korkeammalla - kuten PC-Käyttäjien rooliin kuulukin.

Kilpailutehtävien tavoitteena on ensisijaisesti välittää tietoa ja näkemyksiä sekä oppilaille että opettajille. Tämä lisää harrastusta ja mielenkiintoa tietotekniikkaa kohtaan. Ajankohta on hyvä, sillä ensi vuonna kouluihin tulee tietotekniikka uutena valinnaisena aineena.

Oppilaat saavat kaksiosaisen työn. Ensimmäinen osa on tietämysosa ja sisältää kysymyksiä keskeisistä käsitteistä sekä tietotekniikan soveltamisesta. Toinen osa mittaa osaamista ja käsittää annetun sovelluksen suunnittelun ja toteuttamisen.

Tietämysosa jakautuu myös kahteen alueeseen: käsitteet ja soveltaminen. Käsitteistöstä tarkastellaan joukkoa keskeisiä ilmiöitä, kuten automaattinen/manuaalinen tietojenkäsittely, erä-/tosiaikainen käsittely, ohjelma/kieli/kääntäjä/käyttöjärjestelmä, tietue/tiedosto/tietokanta, bitti/tavu/sana, laitteisto ja ohjelmisto.

Soveltamisosio tarkastelee tietojenkäsittelyn ympäristötekijöitä ja tapahtumia. Tällaisia ovat mm. päivitys, turvallisuuteen liittyvät seikat, yhteensopivuus, tietojärjestelmän ominaisuudet, tietoliikenne, ajantasaisuus.

Osaamisosa on perinteisempi ohjelmointitehtävä. Tämä on tavallaan välttämätön paha: harrastaminen on kuitenkin suurelta osin ohjelmien kooditason tarkastelua. Lisäksi rajoitteena on Basic-kieli, joka on kaikkien saatavilla koneesta ja harrastuksen tasosta riippumatta.

Ohjelmoinnin merkitystä vaimennetaan sillä, että sovelmus on annettu. Tehtävänä on hahmottaa tähän liittyvät ympäristötekijät ja keskeiset ilmiöt. Koodin näppäryys ei näin ole ratkaiseva vaan tiedon analysointi ja käyttäjän huomiointi.

Tietämysosa on näistä kahdesta tärkeämpi. Alkukilpailussa paremmuuden ratkaisee tämä ns. A-osa. Loppukilpailuun pääsevät ne, jotka ovat osoittaneet tuntevansa peruskäsitteet ja osaavat näitä soveltaa ja lisäksi ovat ratkaisseet osaamisosan tehtävän laadukkaasti.

Osallistujat vastaavat kysymyksiin kotona. Tämä mahdollistaa lähdemateriaalin käytön asioiden selvittämiseksi. Tavoitteenahan on ohjata näkemyksiä tietotekniikasta, ei mitata hetkellistä tietämystä.

Kerhot voivat käsitellä aiheita omissa tilaisuuksissaan. Jos näin tulee suuri joukko tasokkaita vastauksia, on tavoite täytetty. Arvostelijoilla on sitten omat ongelmansa.

Kiusallista tämän kaltaisen kisan järjestämisessä on tavoitteiden ja käytännön sanelemien ehtojen ristiriitaisuus. Kysymysten ja vastausten on samanaikaisesti oltava ohjaavia, aktivoivia, haastavia sekä helposti arvosteltavissa.

Kilpailun toteuttavat Matemaattisten aineiden opettajien liitto (MAOL), Osuuspankkien keskuspankki (OKO) yhdessä osuuspankkien kanssa ja Tietotekniikan liitto. Tietotekniikan liiton osuus on käytännössä PC-Käyttäjät ry

Kari Kiravuo: KÄYTTÄJÄN KOKEMUKSIA LASKUTAULUKOISTA, OSA 2

Alkuperäinen Visicalc

oli merkittävä keksintö. Onhan paljon vaikeampaa keksiä jotakin täysin uutta kuin parannella jo keksittyä asiaa. Niinpä Visicalcin arvioimiseksi on eläydyttävä aikaan ennen Visicalcia. Tästä näkökulmasta katsoen laskutaulukko oli suorastaan mullistava parannus aikaisempiin laskentamenetelmiin.

Tyypillisessä mikrossa oli siihen aikaan keskusmuistia 16:sta 64:ään kilotavua ja se oli varustettu ehkä yhdellä 125 kB:n levyasemalla. Esimerkkinä tyypillisestä koneesta olkoon Apple II, sen ajan yleisin mikro. Tämä lähtökohta on pannut laskutaulukon suunnittelijan säästämään tilaa kaikessa mahdollisessa. Kuvaruutuun ei ole tehty laajoja selväkielisiä valikkoja, vaan päävalikko muodostuu viidestätoista yhden kirjaimen käskystä, jotka aktivoituvat kauttaviivaa painamalla. Käyttäjän opeteltava nämä koodit ulkoa, ellei hän halua vilkuilla jatkuvasti käsikirjaa.

Ohjelma on kuitenkin varsin yksinkertainen käyttää, kunhan on oppinut muutamat perusteet. Kun valikosta on valittu jokin kirjain(käsky), päästäänkin jo seuraavaan valikkotasoon, jossa yleensä on yksi selväkielinen selitys ja 2...7 yhden merkin käskyä. Osa näistä käskyistä toteuttaa jo toiminnan. Osa taas johtaa kolmanteen valikkotasoon, josta valittu kirjain viimeistään toteuttaa toiminnan.

Ohjelman kehittelyn aikoihin ei myöskään mässälty help-tiedostoilla, kuten nykyisin. Esimerkiksi Lotus 1-2-3-ohjelman help-tiedoston koko on 113,5 kB ja K-mies-ohjelman nykyisen version 1.07 opastustiedoston koko on peräti 205 kB! Mutta Visicalcista tällainen tiedosto puuttui. Sitä tosin korvasi ohjelman suhteellinen yksinkertaisuus ja suuri määrä kaupoista saatavia ohjekirjoja.

Visicalcissa on vielä eräs yksinkertaistus, joka minua harmitti ajoittain kovastikin. Käytin ohjelmaa nimittäin aluksi sellaisessa Apple II:ssa, jonka näyttöön mahtui vain 40 merkkiä riville. Siksi olisin halunnut tehdä sarakkeet niin kapeiksi kuin kulloinkin oli tekstin puolesta mahdollista. Mytta sarakkeleveys säätyi vain globaalisesti. Tämä laskutaulukkotermi tarkoittaa, että kaikki sarakkeet säätyvät kerralla yhtä leveiksi. Yksilöllistä sarakkeleveyden säätöä ei siis ole, kuten uudemmissa taulukoissa.

Näistä puutteista huolimatta Visicalc on edelleen käyttökelpoinen ohjelma pienissä sovelluksissa, joissa ei tarvitse kovin monimutkaisia operaatioita, eikä ulkoasultaan kovin näyttävää tulostusta. Suurin osa myöhemmissä laskutaulukoissa käytössä olevista periaatteista sisältyi nimittäin jo Visicalciin. Ruudukkoperiaate on edelleen sama, käskyvalikkojen porrastus on edelleen käytössä ja ovelat laskukaavat, IF- ja LOOKUP-rakenteet ovat kaikissa uudemmissakin taulukoissa.

Taulukon koko

Taulukosta on hyötyä, mikäli se on riittävän nopea. Tämä tarkoittaa, että taulukon on laskettava kaikki laskutulokset uudelleen heti kun käyttäjä antaa jonkin uuden syöttötiedon. Jotta tämä onnistuisi, on koko taulukon oltava yhtä aikaa koneen keskusmuistissa. Keskusmuistin koosta siis pääasiassa riippuu, paljonko tilaa jää käyttäjän hallintaan sen jälkeen kun itse ohjelma on vienyt oman osuutensa.

Minkä tahansa laskutaulukon toiminta hidastuu kuitenkin koko ajan, kun laskentaan käytetty alue suurenee. Siitä ei ole suurta haittaa, jos työ on sen luonteista että laskentaa on vain ajoittain, mutta sen tekeminen käsipelillä veisi suhteettoman paljon aikaa. Jos kuitenkin työhön kuuluu jatkuva tietojen syöttö, kuten esim. jotakin isohkoa taulukkoa laatiessa, on jatkuva uudelleenlaskenta varsin kiusallinen asia. Siksi kaikissa laskutaulukoissa voidaankin estää automaattinen laskenta, jolloin laskenta tapahtuu vain käskettäessä. Tämäkin ominaisuus on periytynyt Visicalcista kaikkiin sen jälkeläisiin.

Taulukon laatiminen

on suuritöisin vaihe taulukkolaskennassa. Siksi laskutaulukkoa kannattaa käyttää vain sellaisissa töissä, joissa samaa taulukkoa voidaan käyttää hyvin monta kertaa joko muuttamattomana tai vähäisin muutoksin. Muussa tapauksessa tavallinen taskulaskin on sekä nopeampi että paljon halvempi laskentaväline.

Taulukon ei välttämättä tarvitse olla kovin iso. Aivan yksinkertainen korkolaskukaavakin kannattaa kirjoittaa taulukkoon, jos tarkoituksena on tutkia erilaisia lopputuloksia eri lähtöarvojen perusteella.

Esimerkkinä isosta taulukosta taas voisi olla pienyrityksen varaston valvonta. Varasto-otot ja varaston täydennykset kirjataan taulukkoon, joka hälyttää jonkin artikkelin varastotilanteen laskiessa hälytysrajan kohdalle. Taulukko laskee artikkeleille keskihinnat ja toteaa automaattisesti varaston kulloisenkin arvon.

Tässä vaiheessa on vielä varmuuden vuoksi huomautettava, että taulukon laatiminen ei merkitse samaa kuin esim. BASICilla ohjelmoiminen. Itse ohjelmointi on jo tehty, kun käyttäjä saa ohjelman käsiinsä. Nyt vain täytetään ohjelman muodostamaan ruudukkoon haluttuja laskentatehtäviä, aivan kuin koulun laskuvihkoon. Ohjelma hoitaa loput. Laskuvihkotapauksessa taas ohjelma on käyttäjän korvien välissä ja senkin tarkoituksena on hoitaa loput.

Kun taulukkoa ruvetaan tekemään, on lopputulos harvoin täysin selvänä mielessä. Yleensä työn kestäessä tulee lisää ideoita. Laskutaulukon loistokkuus onkin siinä, että jo kirjoitetun alkuun, väliin tai loppuun voidaan vaittomasti liittää uusia tyhjiä rivejä tai sarakkeita.

Taulukon laatiminen aloitetaan jostakin sopivasta kohdasta, joka on valmiina mielessä. Kun laskukaava on kirjoitettu kertaalleen, ja samaa kaavaa tarvitaan muuallakin, se voidaan sujuvasti kopioida toiseen paikkaan tai yhtä aikaa moniin paikkoihin ruudukolla. Tässä palataan taas käyttämään sitä kopiointitekniikkaa, joka jo opiskeluaikoina oli niin hedelmällistä...

Samalla tavalla voidaan kopioida kokonaisia sarakkeita tai rivejä, väliviivoja ja alueita. Kannattaa siis tehdä ensin osa taulukosta ruutu kerrallaan. Tehdään esim. yksi rivi taulukosta valmiiksi, jonka jälkeen kopioidaan tämä rivi niin moneksi riviksi kuin tarvitaan. Työtä helpottaa edelleen, jos kopioitavalle riville on jo valmiiksi sijoitettu tarpeellisia laskukaavoja.

Visicalcin pienin sarakeleveys on 3 merkkiä. Tämä johtuu siitä, ettei yhden tai kahden merkin sarakkeissa ole juuri mitään mieltä, jos kaikki kerran ovat yhtä leveitä. Tämä pienin leveys on, yllättävää kyllä, säilynyt monessa uudemmassakin taulukkokehitelmässä, vaikka niiden sarakeleveydet voidaankin määrittellä yksilöllisesti. Joskus olisi nimittäin hyödyllistä tehdä yhden merkin sarakkeita, jotka täytettäisiin esim. huutomerkeillä pystysuuntaisiksi väliviivoiksi.

Yhteydet muihin ohjelmiin

Koska mitään muita laskutaulukkoja ei ollut olemassa Visicalcia luotaessa, ei tarvittu myöskään muiden ohjelmien lukumahdollisuuksia. Sen sijaan oli tarpeellista käyttää laskutaulukolla laskettuja tietoja tekstinkäsittelyohjelmissa. Niinpä jo Visicalciin luotiin mahdollisuus kirjoittaa laskutaulukkoja DIF-tiedostoiksi, Tekstinkäsittelyohjelmat pystyvät lukemaan näitä tiedostoja ja siten on suhteellisen yksinkertaista liittää Visicalc-taulukoita teksteihin.

Tässä tuleekin eräs hyöty Visicalcin yksinkertaisuudesta. Koska ohjelmasta puuttuu monia myöhempien ohjelmien pikkuhienouksia, ja kun ohjelma levisi Suomeenkin aika laajalti amerikkalaisena versiona, oli siirto tekstinkäsittelyohjelmaan yksinkertainen ja virheetön toimenpide. Eräissä luksusohjelmissa muodostavat skandimerkit aikamoisen riesan.

SAKSASSA NÄHTYÄ

Käväisin syyskuussa Saksassa. Mikrojen valikoima oli suunnilleen samanlainen kuin Suomessa. Japanilaisia tosin oli melko vähän. Näppäimistöt olivat tietenkin saksalaisen standardin mukaiset, eli ä ja ö kuten meillä, ü siinä missä meillä on å, ja z on vaihtanut paikkaa y:n kanssa.

Muutenhan saksasta ostettu näppäimistö kävisi melko hyvin meilläkin, mutta on vähän konstikasta kirjoittaa jos on tottunut y:n meikäläiseen sijaintiin. Saksasta ostetun näppäimistön hintaan on siis hyvä lisätä muutoskustannukset (jos joku nyt ottaa muuttaakseen, varmaankaan ei suomalainen maahantuoja...)

Sen sijaan yksi seikka erosi suuresti esim. Lontoon ja Helsingin kaupoista. Kirjallisuus nimittäin oli hyvin usein saksankielistä. Saksalaiset tekevät kirjansa perusteellisesti ja selittävät hyvin asiat. Hyviä opuksia olisi siis runsaasti saatavissa, muitakin kuin englannista käännettyjä.

Mutta, mutta... se kieli. Ei suinkaan saksankieli, kyllähän sitä sentään on osattava. Tarkoitan tietokoneslangia. Ne juutetaan gootit kun ovat keksineet kaikille tutuille englanninkielisille tietokone termeille saksankieliset vastineet, jotka eivät edes saksantaitoiselle kerro aluksi mitään. Siihen se homma kuivuu. Katsokaa siis tarkkaan, mitä lähдете ostamaan suoraan Saksasta. Tai ostakaa sitten ainakin samalla Carl-Amkreutzin "Abkürzungen der Datenverarbeitung deutsch-englisch-französisch", DM 48,- ja ehkä jokin muu ATK-sanakirja lisäksi.

* * *

Saksassa on Apple vanhastaan menestynyt harrastajapiireissä melko hyvin. Lähinä on silloin puhuttava malleista Apple II+ ja IIe. Saksalaiset tietokonelehdet mainostavat edelleen lisätarvikkeita näihin koneisiin. Sellaiset tarvikkeet sopivat hyvin Suomenkin oloihin, koska verkkojännite, -liitin ja väritv-järjestelmä on sama kuin Suomessa. Alkuperäisiä ohjelmia tuskin kannattaa kovin paljon Saksasta tuoda, ne kun ovat usein saksannettuja.

Alkuperäisten Apple-koneiden rinnalla kukoistavat kaukoidän klooneit ja niiden tarvikkeet. Kaukoidästä tuotetut ohjelmat ovat useimmiten englanninkielisiä.

Sellaisten ohjelmien ostamisessa on yleensä melko suuri riski. Olen jonkin verran kokeillut. Kerran tuli ohjelma, mutta käsikirjaa ei ole koskaan tullut. Toisen kerran tuli ohjelma, mutta se oli sen verran vanhaa mallia, ettei se pyörinyt kunnolla koneessa jossa oli uudehkoja lisäkortteja. Pari kertaa on sitten kaikki osunut kohdalleen.

Näitä ohjelmia en ole tarvinnut mihinkään sellaiseen työhön, mistä minulle maksettaisiin palkkaa. Oli siis mukava kokeilla, kun ei leipä ollut kyseessä. Vakaa mielipiteeni on kuitenkin, että ammattityöhön ei koskaan kannata lähteä kepulikonsteilla hankituilla ohjelmilla. Niiden kanssa joutuu vaikeuksiin viimeistään silloin, kun koneeseen tai ohjelmaan halutaan viimeinen markkinoille tullut muutos. Silloin nimenomaan on suomalaisen maahantuojan tuki tarpeen, niin avutonta kuin se joskus onkin ollut. Onhan ainakin paikka, jonne mennä rettelöimään.

Nyt tietysti joku bittinikkari sanoo, että tämä puhe on puppua. Niin se onkin sille joka hallitsee riittävän hyvin käyttöjärjestelmän ja konekielen. Valtaosa PC-käyttäjistä ei kuitenkaan tunne koneen sisuksia, eikä edes välitä oppia tuntemaankaan niitä. Kyseessä on vähän samantapainen ilmiö kuin veneiden kanssa: toiset niitä rakentavat ja toiset taas purjehtivat. Yksi saa elantonsa mikroja korjaamalla ja toinen niitä käyttämällä. Annettakoon siis jokaisen tulla autuaaksi valitsemallaan tavalla.

K.Kiravuo